

شرکت حسابداری حسابرسی
بهین تراز سپهر زنجان

همه ی آنچه در ارتباط با معاملات خرید و
فروش فصلی (ماده ۱۶۹) باید بدانیم

تعریف معاملات فصلی

به تمامی خرید و فروش هایی که مؤدی (حقیقی و حقوقی) در مدت زمان معین انجام می دهد معاملات فصلی گفته می شود. در حقیقت همان گونه که از نام آن پیداست، این مدت زمان معین به صورت سه ماهه بوده و آغاز هر فصل خورشیدی، آغاز دوره سه ماهه است. در این دوره های سه ماهه مؤدی فهرست تمامی مبادلات خود را به همراه اطلاعات طرف معامله و دیگر اطلاعات مورد نیاز به سازمان امور مالیاتی تقدیم می کند.

چه اطلاعاتی را باید در صورت معاملات فصلی درج کرد

همان‌طور که گفته شد در صورتحساب‌های مشمولین، علاوه بر اطلاعات معامله بر اساس استانداردهای سازمان امور مالیاتی، باید شماره اقتصادی خریدار و فروشنده درج شود. در کنار این‌ها در موارد صادراتی و وارداتی، حسب مورد باید شماره کوتاژ اظهارنامه گمرکی و کد گمرک ترخیص کننده و شماره اختصاصی اشخاص خارجی (صرفاً در موارد وارداتی) را وارد کرد. همچنین در معاملات ارزی باید مبالغ ارزی، نوع ارز، نرخ برابری ارز و معادل ریالی معامله انجام شده در صورتحساب‌ها و اسناد درآمدی صادره و همچنین در فهرست معاملات ارسالی آورده شود.

مشمولین ارسال صورت معاملات فصلی

بر اساس تبصره ۳ ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم که به صورت معاملات فصلی اختصاص دارد، سه گروه موظف به ارسال صورت معاملات فصلی هستند. این سه گروه عبارت‌اند از؛

- ۱- اشخاص حقوقی (شرکت‌ها)
- ۲- اشخاص حقیقی (مشاغل) گروه اول
- ۳- صاحبان مشاغل مشمول اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده

موارد معاف از درج شماره اقتصادی

- ۱- فروش کالا و خدمات به مصرف‌کننده نهایی
- ۲- معامله با مشمولین ماده ۸۱ (شاغلین حوزه‌های کشاورزی، دامپروری، دامداری، پرورش ماهی و زنبورعسل و ...)
- ۳- معامله با اشخاص حقیقی با مبلغ تا ۵ درصد حدنصاب «معاملات کوچک موضوع قانون برگزاری مناقصات» (این مبلغ در سال ۹۸، یک میلیون ششصد و چهل هزار تومان است)
- ۴- خرید از فروشندگانی که ملزم به ثبت‌نام در نظام مالیاتی نیستند (ارگان‌ها و نهادهای دولتی و ...)

همچنین برخی از معاملات مؤدیان نیز نیازمند ارسال صورتحساب نیست. این معاملات عبارت‌اند از؛

موارد معاف از ارسال صورتحساب

- ۱- خریدوفروش و سود و کارمزد اوراق بهادار
- ۲- خریدوفروش سهام شرکت و حق تقدم سهام یا سهام شرکت
- ۳- سود و کارمزد جریمه‌های بانک‌ها، صندوق تعاون، صندوق‌های حمایت از توسعه بخش کشاورزی، مؤسسات اعتباری غیربانکی مجاز و صندوق‌های قرض‌الحسنه
- ۴- حق عضویت اعضاء مجامع حرفه‌ای، احزاب و انجمن‌ها و تشکل‌های غیردولتی دارای مجوز از مراجع ذیصلاح
- ۵- کمک‌ها، جوایز و هدایای بلاعوض
- ۶- مبالغی که تحت عناوین جریمه یا خسارت، انواع عوارض و مالیات (به‌استثناء مالیات و عوارض قانون مالیات بر ارزش افزوده) حق ثبت، حق تمیر، حقوق گمرکی و موارد مشابه به دستگاه‌های اجرائی پرداخت می‌شود
- ۷- وجوه پرداختی بابت حق نگهداری (شارژ) ساختمان محل فعالیت و آبونمان‌های پرداختی

مهلت ارسال صورت معاملات فصلی

صورت معاملات فصلی باید در دوره‌های سه‌ماهه و بر اساس فصول شمسی به سازمان امور مالیاتی ارسال شوند؛ یک گزارش برای فصل بهار، یک گزارش برای فصل تابستان و به همین ترتیب برای پاییز و زمستان. مهلت ارسال صورت معاملات فصلی تا ۴۵ روز یا همان یک ماه و نیم پس از پایان فصل است. به‌طور مثال، تا ۱۵ مرداد فرصت دارید صورت معاملات فصل بهار خود را به سازمان امور مالیاتی ارسال کنید.

در صورتی که سررسید سال مالی یک شرکت در میان یکی از فصول شمسی باشد، آن شرکت موظف است یک گزارش معاملات فصلی برای شروع فصل تا شروع سال مالی و یک گزارش معاملات فصلی از شروع سال مالی تا پایان همان فصل ارائه دهد.

با وجود مهلت یک ماهه نیمه که در قانون به آن اشاره شده، در مواردی برحسب ضرورت وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌تواند مهلت ارسال صورت معاملات فصلی را تمدید و یا نحوه ارسال آن را تغییر دهد.

تخلفات در صورت معاملات فصلی و جرائم آنها

- ۱- عدم صورتحساب، عدم درج شماره اقتصادی خود یا طرف معامله در صورتحساب، استفاده از شماره اقتصادی دیگران در صورتحساب خود، استفاده از شماره اقتصادی خود در صورتحساب دیگران؛ جریمه به میزان ۲ درصد مبلغ مورد معامله
- ۲- عدم ارسال صورتحساب معاملات فصلی از روش‌های اعلامی توسط سازمان امور مالیاتی؛ جریمه به میزان ۱ درصد مبلغ معاملاتی فهرست‌های اعلام نشده

روش‌های ارسال صورتحساب معاملات فصلی

- ۱- به صورت برخط (Online): در این روش مؤدی با مراجعه به سامانه معاملات فصلی به صورت آنلاین اقدام به ثبت معاملات خود به صورت دستی و رکورد به رکورد کرده و آن را به سامانه ارسال می‌کند.
- ۲- به صورت غیر برخط (Offline): در این روش مؤدی با مراجعه به وبسایت سازمان امور مالیاتی، نرم‌افزار صورتحساب معاملات فصلی را دانلود کرده و در سیستم خود اجرا می‌کند. پس از اجرای نرم‌افزار در سیستم و تا پایان ثبت گزارش‌ها، نیازی به اینترنت نیست و تنها در زمان ارسال گزارش صورتحساب معاملات فصلی باید به اینترنت متصل باشید. در کنار این، مؤدیان می‌توانند از نرم‌افزارهای مورد تأیید سازمان امور مالیاتی برای ثبت صورتحساب‌های مالی خود استفاده کرده و در زمان لازم فهرست صورتحساب معاملات فصلی خود را از این نرم‌افزار دریافت کرده و در سامانه صورتحساب معاملات فصلی بارگذاری نمایند.

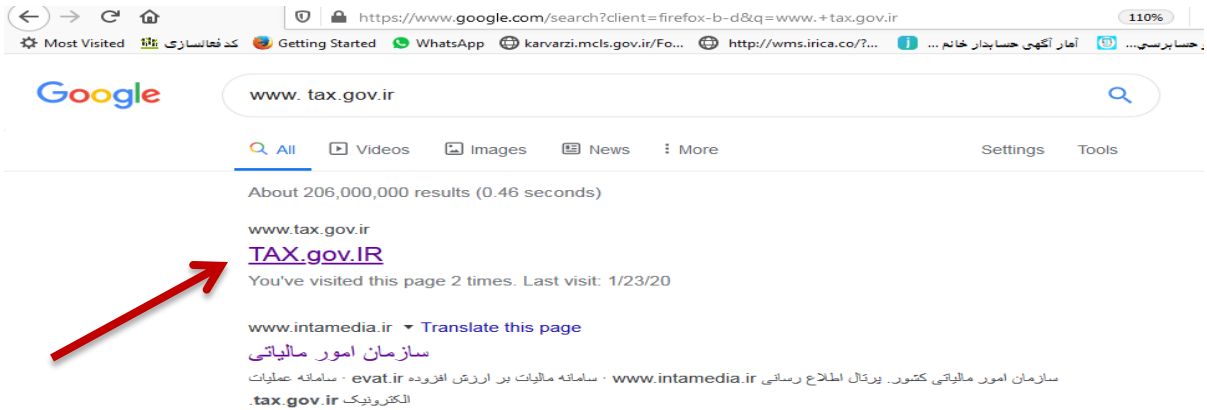
ارسال صورتحساب معاملات فصلی، ابزاری برای برقراری عدالت مالیاتی

مالیات عاملی مهم در زمینه پیشرفت و توسعه اقتصادی کشور است و از وابستگی به درآمدهای نفتی جلوگیری می‌کند. شفافیت عملکرد و همچنین قوانین اقتصادی، ضامن سلامت اقتصادی و اعتماد متقابل میان دولت و مردم است.

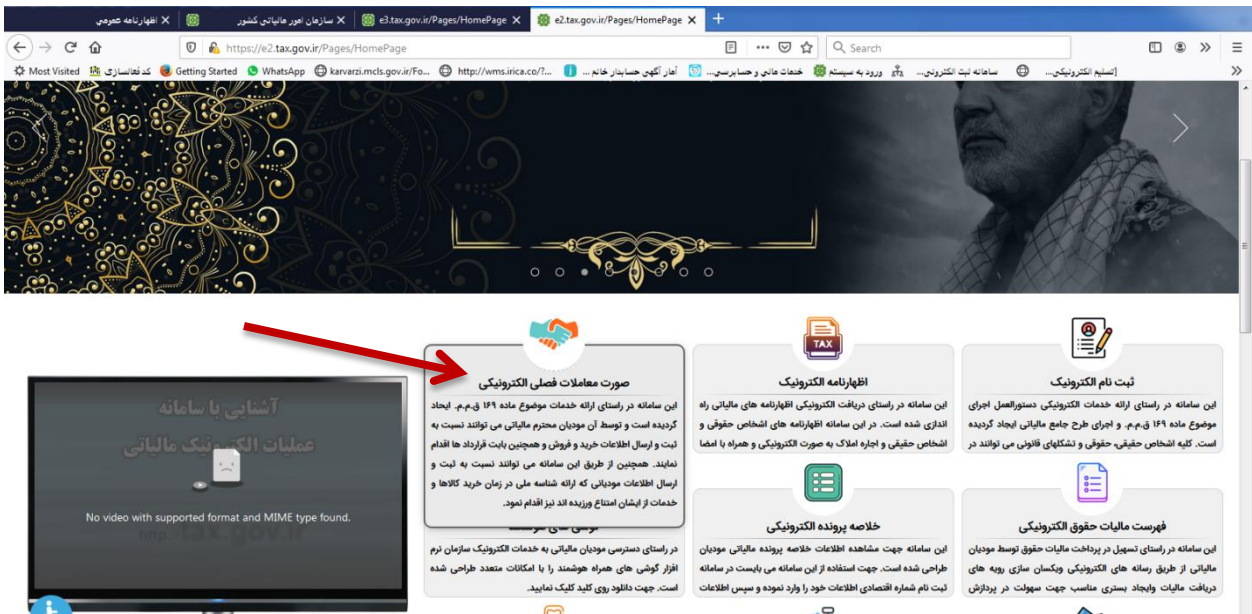

یکی از کلیدی‌ترین ابزارهای نظام مالیاتی کشور، فهرست صورتحساب معاملات فصلی است که براساس ماده 169 قانون مالیات‌های مستقیم، مشمولین این قانون می‌بایست فهرست صورتحساب معاملات فصلی خود را از طریق سامانه www.tax.gov.ir به سازمان امور مالیاتی کشور ارائه کنند.

آموزش تصویری ثبت گام به گام معاملات فصلی بصورت آنلاین

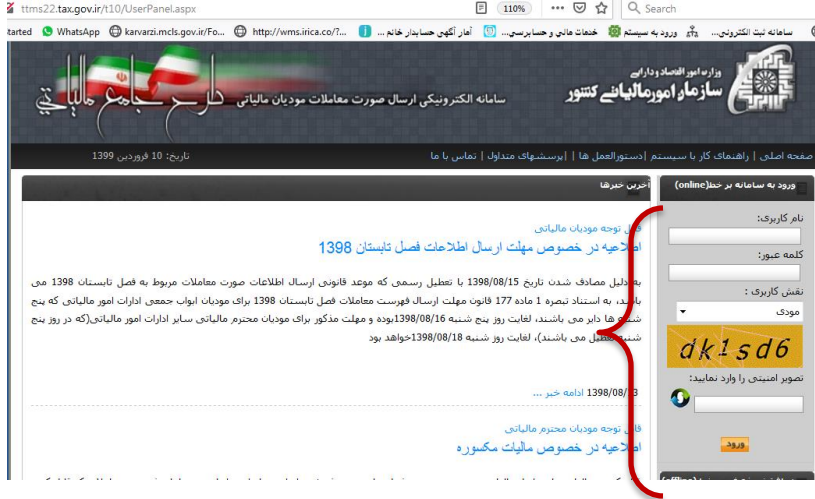

مرحله اول: رفتن به سایت سازمان امور مالیاتی

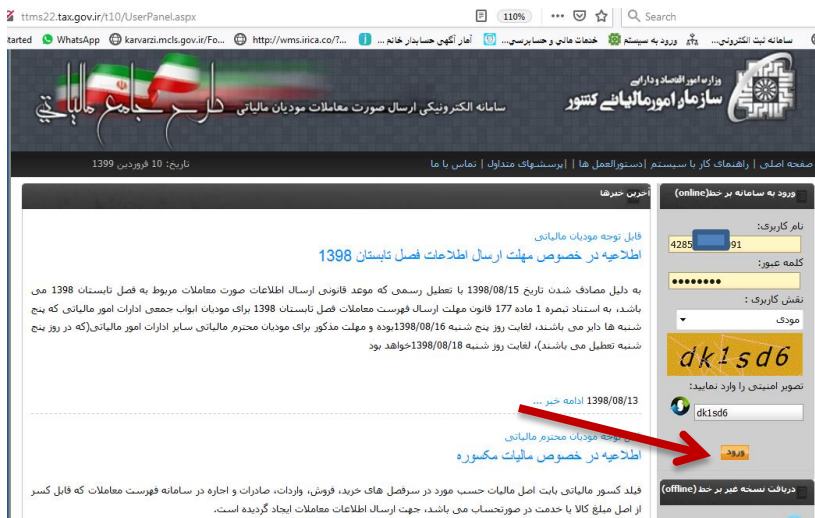

مرحله دوم: در سایت سازمان امور مالیاتی به بخش صورت معاملات فصلی مراجعه میکنیم.

(۳)

(۴) وارد کردن نام کاربری و رمز عبور
و ورود به صفحه شخصی

(۵) ورود به بخش خرید

صفحه اصلی ابزار

ابزار > ثبت گزارش خرید

برای مشاهده جزییات گزارش، روی ردیف مربوطه دو بار کلیک نمایید.

ردیف	نام	فصل	سال	وضعیت	کد رهگیری	کد انحصاری
1	پاییز	1398	ثبت نهایی	0	163728475186	0
2	تابستان	1398	ثبت نهایی	0	19902439115	0
3	بهار	1398	ثبت نهایی	0	142030374285	0
4	زمستان	1397	ثبت نهایی	0	157030284537	0
5	پاییز	1397	ثبت نهایی	0	1702494825	0
6	تابستان	1397	ثبت نهایی	0	13725254737	0
7	بهار	1397	ثبت نهایی	0	164325442835	0
8	زمستان	1396	ثبت نهایی	0	1273111662	0
9	پاییز	1396	ثبت نهایی	0	1772256338	0
10	تابستان	1396	ثبت نهایی	0	110726172397	0
11	بهار	1396	ثبت نهایی	0	16872174829	0

ایجاد

(۶) در این بخش ابتدا باید گزارش فصل زمستان را ایجاد کنیم.

سال : 1398 فصل : زمستان

مبالغ ریالی و معادل ریالی

جمع کل ستون مبلغ (برگشتی):	جمع کل ستون مبلغ (عادی):
جمع کل عوارض ارزش افزوده (برگشتی):	جمع کل عوارض ارزش افزوده (عادی):
جمع کل مالیات بر ارزش افزوده (برگشتی):	جمع کل مالیات بر ارزش افزوده (عادی):
جمع کل مالیات مکسوره (برگشتی):	جمع کل مالیات مکسوره (عادی):

نحوه : در صورتی که پس از کلیک روی دکمه ثبت نهایی صفحه ای برای شما باز نشده است موارد زیر را بررسی نمایید:

(1) در صورتی که مرورگر اینترنت اکسپلورر (Internet Explorer) استفاده می نماید از منوی Tools گزینه Internet Option را انتخاب کرده سپس از سربرگ Privacy قسمت pop-up blocker چک هارک Turn on Pop-up Blocker را بردارید.

(2) در صورتی که از مرورگر فایرفاکس (Mozilla FireFox) استفاده می نماید از منوی Tools گزینه Option را انتخاب نموده سپس سربرگ Content را انتخاب نموده و چک هارک Block pop-up window را بردارید.

(3) در صورتی که از مرورگر گوگل کروم (Google Chrome) استفاده می نماید آدرس chrome://settings/content را در نوار آدرس (Address bar) وارد نمایید. در پنجره ای که باز می شود از بخش Pop-ups گزینه Allow all sites to show pop-ups را انتخاب نمایید.

بازگشت ثبت ثبت و جدید

(۷) سال و فصل مورد نظر را انتخاب و ثبت را میزنیم.

ابزار > ثبت گزارش خرید

برای مشاهده جزییات گزارش، روی ردیف مربوطه دو بار کلیک نمایید.

ردیف	نام	فصل	سال	وضعیت	کد رهگیری	کد انحصاری
1	زمستان	1398	ثبت اولیه	0		
2	پاییز	1398	ثبت نهایی	0	163728475186	0
3	تابستان	1398	ثبت نهایی	0	19902439115	0
4	بهار	1398	ثبت نهایی	0	142030374285	0
5	زمستان	1397	ثبت نهایی	0	157030284537	0
6	پاییز	1397	ثبت نهایی	0	1702494825	0
7	تابستان	1397	ثبت نهایی	0	13725254737	0
8	بهار	1397	ثبت نهایی	0	164325442835	0
9	زمستان	1396	ثبت نهایی	0	1273111662	0
10	پاییز	1396	ثبت نهایی	0	1772256338	0
11	تابستان	1396	ثبت نهایی	0	110726172397	0

ایجاد

(۸) سال و فصل مورد نظر ایجاد شده را باز میکنیم تا رکورد های جدید در آن ثبت کنیم.

بازگشت

اطلاعات خرید

سال: 1398

فصل: زمستان

تاریخ ثبت: 1399/1/10

تأییدات کمتر از 5٪ مبلغ حد حساب (رای ثبت مجموع فاکتورهای با مبلغ هر فاکتور کمتر از 11,000,000 ریال برای سال 1396 و 12,500,000 ریال برای سال 1397 و 16,400,000 ریال برای سال 1398 از این گزینه استفاده شود.

نوع گزارش:	خرید	انجام معامله از طریق	حقی العمل کارگ
نوع معامله	ریالی		
مبلغ کالا/خدمت:	مبلغ فروز: 1,000,000	نرخ برابر:	مبلغ معادل ریالی:
مبلغ تخفیف	مبلغ فروز: 0	نرخ برابر:	مبلغ معادل ریالی:
مالیات همگسره	مبلغ فروز: 0	نرخ برابر:	مبلغ معادل ریالی:
مالیات ارزش افزوده	مبلغ فروز: 60,000	نرخ برابر:	مبلغ معادل ریالی:
عوارض ارزش افزوده	مبلغ فروز: 30,000	نرخ برابر:	مبلغ معادل ریالی:
سایر عوارض	مبلغ فروز: 0	نرخ برابر:	مبلغ معادل ریالی:

بازگشت

ثبت و جدید

ثبت